

Vyjádření oponenta k žádosti o uznání diplomové práce za práci rigorózní

Mgr. Tereza Mrázková: Zákaz reformationis in peius ve správním právu trestním

Předložená práce je rozdělena do celkem sedmi kapitol. První se zabývá obecnými východisky rozebírané zásady, druhá jejím ústavním základem, včetně mezinárodního a evropského práva, ve třetí kapitole se rozebírá vývoj dané zásady v právní úpravě řízení o přestupcích a jiných správních deliktech, a to zejména v zákoně o přestupcích z roku 1990 a ve správním řádu z roku 2004. Ve čtvrté kapitole se rozebírá současná právní úprava dané zásady v zákoně č. 250/2016 Sb., pátá kapitola je věnována uplatnění dané zásady v řízeních o disciplinárních a pořádkových deliktech, v šesté kapitole se popisuje uplatnění dané zásady v trestním právu a v sedmé kapitole se popisuje uplatnění dané zásady v některých jiných právních rádech.

Předloženou práci považuji za velmi dobrou, zejména v těch částech, kde se popisuje a rozebírá vývoj zásady zákazu reformace in peius v zákoně o přestupcích z roku 1990 a ve správním řádu a její promítnutí v současné právní úpravě přestupkového práva obsažené v zákoně č. 250/2016 Sb. Autorka práce v těchto částech velmi podrobně rozebírá jak příslušnou právní úpravu, tak rozsáhlé množství související literatury a judikatury a formuluje vlastní přesvědčivě odůvodněná stanoviska jak k právní úpravě, tak k závěrům obsaženým v literatuře a judikatuře. Prokazuje tím jak podrobnou znalost rozebírané právní úpravy, tak teoretické znalosti daného oboru.

Ve srovnání s těmito částmi je přece jen poněkud slabší část věnovaná promítnutí dané zásady do řízení o disciplinárních a pořádkových deliktech, kde je pozornost věnována jen úpravě v zákoně o státní službě a v zákoně o vysokých školách, aniž by bylo příliš jasné proč právě těmito právními úpravami a proč ostatní právní úpravy obsahující disciplinární delikty a řízení o nich zůstávají stranou pozornosti. Podobně v případě části popisující uplatnění dané zásady v jiných právních rádech je otázka, proč byly vybrány právě tyto právní rády (práci jako takovou

by bylo možné koncipovat jako srovnávací, pak by samozřejmě vypadala jinak, takto vypadá daná kapitola v kontextu práce přece jen poněkud neorganicky).

V práci se několikrát zmiňuje usnesení Ústavního soudu III. ÚS 880/08, které odmítlo použití zásady v řízení o tzv. jiných správních deliktech v době, kdy tato zásada byla výslovně upravena pouze v řízení o přestupcích v zákoně č. 200/1990 Sb. Byl ale takový přístup korektní v případě, kdy jinak judikatura naopak připouštěla analogickou aplikaci pravidel správního trestání obsažených v zákoně č. 200/1990 Sb., i na jiné správní delikty? Nebylo opravdu možné, aby judikatura dospěla k možnosti analogické aplikace této zásady i pro oblast jiných správních deliktů? Šlo o legitimní nebo arbitrární přístup k dané věci?

Na s. 37 se uvádí, že nejednotná úprava zásady zákazu *reformationis in peius* ve správním trestání, konkrétně tedy dvojí metr trestání přestupků a jiných správních deliktů, nebyla odstraněna ani přijetím nové právní úpravy v oblasti jiných správních deliktů, tedy podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Jistě platí, že nelze najít přesvědčivý důvod pro odlišné pojetí předmětné zásady v řízení o jiných správních deliktech a řízení o přestupcích, bylo ale vůbec možné očekávat od správního řádu jako obecné procesní úpravy, že odstraní problém vyplývající z absence jednotné právní úpravy správního trestání?

Měla by být zásada zákazu reformace in peius v případě správního trestání de lege ferenda rozšířena i na opakované řízení před správním orgánem prvního stupně po rozhodnutí odvolacího orgánu, resp. na obnovu řízení a přezkumné řízení nebo je stávající „dosah“ dané zásady na odvolání a odpor vyhovující?

Doporučuji se zabývat se těmito otázkami v rámci obhajoby práce.

Závěr

Předloženou diplomovou práci doporučuji uznat za práci rigorózní.

Josef Vedral

3. listopadu 2020